

Estonské ozvěny

V Tallinnu, poklidné metropoli Estonska, které 20. srpna 1991 obnovilo po padesáti letech sovětské okupace svou nezávislost, se dnes nachází celkem 33 muzeí různé velikosti a rozmanité úrovně.

Pro historiky je jistě zcela nejlákavější Eesti ajaloomuuseum (Estonské historické muzeum), jehož expozice byla umístěna do dvou objektů. Úsek věnující se dějinám země od prehistorie až do 18. století nalezl útočiště v centru města v tzv. „Suurgildi hoone“. Tento dům vznikl již v roce 1410 a jedná se bezesporu o architektonický klenot starého Tallinnu. Návštěvníci zde mohou navštívit dva sály, v nichž shlédnou exponáty pocházející z nejrůznějších sbírek. Nutno říci, že hlubší koncepce zde chybí, nalezneme tu především torzovitě ukázkové z oblasti národopisu, archivů, dokonce nechybí ani předměty ze starověkého Egypta.

Daleko zajímavější je druhá část muzea lokalizovaná v „Maarjamäe loss“, což je od středu města dost vzdálený zámek postavený roku 1874 hrabětem Anatolijem Orlovem-Davidovem jako rodinná letní rezidence. Majitelé emigrovali po válce do Francie a budovu získal za určité odškodné estonský stát. Historické muzeum tady pracuje až od roku 1987. V zámku Maarjamäe zájemci spatří rozsáhlou expozici zabývající se dějinami Estonska v 19. a 20. století. Poměrně dlouhá prohlídková trasa je plná fotografií, dobových předmětů, obrazů, vyznamenání a řádů. Nechybí například ani sál estonských prezidentů, kde se dozvíme, že převážná většina z nejvyšších představitelů meziválečného estonského státu zemřela v sovětských vězeních anebo přímo na popravišti. Samozřejmě vedle stálé expozice probíhají pravidelně různé doplňkové výstavy.

Z dalších tallinnských muzeí alespoň uvedme pro orientaci Arheoloogiamuuseum (Archeologické muzeum), Eesti Kunstimuuseum (Estonské umělecké muzeum), Eesti Meremuuseum (Estonské námořní muzeum), Eesti Arhitektuurimuuseum (Muzeum estonské architektury), Okupatsioonide muuseum (Muzeum okupace) či třeba lépe vybavené Tallinna Linnamuuseum (Tallinské městské muzeum). Své malé muzeum, situované poblíž prezidentského paláce Kadriorg, tu má dodnes i ruský car Petr I.

V uplynulém roce 2002 vyšlo v Tallinnu druhé vydání knihy s názvem Eesti ajalugu neboli přeloženo do českého jazyka Dějiny Estonska. Poprvé se kniha dostala na pulty již v roce 1997. Novější vydání má 335 stran, čtenář zde nalezne velké množství doprovodných fotografií a mapek. Kniha od uznávaných kapacit (autoři Ain Mäesalu, Tonis Lukas, Mati Laur, Tõnu Tannberg a Ago Pajur) je rozdělena do deseti přehledných a logických kapitol, na závěr byl připojen chronologický přehled událostí. Seznámíme se podrobněji jak s pravěkem země, tak i kupříkladu s obdobím dánské nadvlády, řádového státu, érou švédských zlatých časů či Estonskem v područí ruského impéria. Téměř neznámá je pro nás válka za nezávislost (1918-1920), kdy se mnohem menšímu Estonsku podařilo uhájit v těžkých bojích svou plnou suverenitu proti ruským bolševikům. Kniha končí popisem událostí v první polovině devadesátých let 20. století.

Pavel Koblasa

